[ÚČINKY ZJEVENÍ]

Otec zjevuje svoji náruč – *10* jeho náručí je Duch Svatý – a ukazuje, co je z něj skryté.[140] Tím, co je z něj skryté, je jeho Syn, aby jej skrze *15* tato milosrdenství vlastní Otci aióny poznaly, přestaly se namáhat jeho hledáním, spočinuly v něm a poznaly, *20* že toto je spočinutí.[141]

Když (Syn) naplnil nedostatek, zničil formu; jeho formou je svět, ten, v němž sloužil.[142] *25* Místo totiž, na kterém se nacházejí závist a zápas, je nedostatkem, avšak to, na kterém přebývá Jedinost, je dokonalé.[143] Proto povstal nedostatek, že Otec *30* nebyl znám. Až tedy bude Otec poznán, od té chvíle nedostatek již nebude.[144] Jako se to má s nevědomostí u člověka: když pozná, *35* jeho nevědomost sama pomíjí, tak jako pomíjí temnota, když se ukáže *(25)* světlo, stejně i nedostatek pomíjí skrze dokonalost.[145] Od této chvíle tedy není forma patrná, ale *5* pomíjí v souladu Jedinosti.[146] Nyní totiž jejich díla leží rozmetána.[147]

Časem Jedinost učiní místa *10* dokonalými.[148] Skrze Jedinost každý přijme sám sebe a skrze poznání se očistí z mnohosti do *15* Jedinosti, když jako ohněm

srv. TKJ BG,2 21,20; 35,19; oboupohlavní popisy Boha: ÓŠal 19,2–4. Motiv božské sladkosti srv. TrojTr 56,14–15, EvPrav 33,33; 41,3; 42,8.

140 „Náruč“ (ⲧⲁⲡ) nebo: „lůno“, dosl.: „klín“, „záhyb oděvu“ (Crum, CD, str. 422a). Tělesné části jako metafory duchovních skutečností srv. EvPrav 26,34–27,3; srv. též J 1,18 a ÓŠal 19,4. Duch Svatý srv. EvPrav: 26,35–36; 27,4; 30,17. Valentinovské spekulace o Duchu: srv. Iren. haer. I,2,5–6; I,4,1; I,5,3; I,11,1; Cl. Al. exc. Theod. 16. „Skryté“: srv. EvPrav 27,7–8.

141 Výrok, že je Syn skrytý, je poněkud v rozporu s jeho zjevovatelskou rolí v traktátu (EvPrav 18,11–21). Možná ve smyslu: „(Zjevením) toho, co je z něj skryté...“ V EvPrav 16,34 je Syn identifikován se Slovem. „Milosrdenství“: srv. EvPrav 18,14. Hledání Otce: srv. EvPrav 17,3–4. Spočinutí: srv. EvPrav 22,12.

142 „Nedostatek“: ϣⲧⲁ. Důležitý termín; užívaný v kosmologickém smyslu o světě vně Plnosti, i ve smyslu psychologickém o nevědomosti a zapomnění, které způsobil Omyl. Pokud byl originál řecký, stálo v něm pravděpodobně κήνωμα nebo ὑστήρημα; srv. Iren. haer. I,21,4. „Forma“ ⲥⲭⲏⲙⲁ: nebo: „roucho“, „uspořádání“; „vnější vzhled“. Srv. 1K 7,31; Fp 2,7–8. „V němž sloužil“: patrně Syn (srv. Mk 10,45); může se to ale vztahovat i na nedostatek. Možná jde o glosu.

143 Nebo: „naplněné“.

144 Nebo: „když je“ (Attridge – MacRae, „Gospel“, 1985).

145 Srv. 1K 13,10.

146 Eschatologický návrat do jednoty je častý valentinovský motiv; srv. Cl. Al. exc. Theod. 36; TrojTr 132,16–28.

147 Pravděpodobně díla Nedostatku, chápaného jako kolektivum (Attridge – MacRae, „Notes“, 1985, str. 74). „Leží rozmetána“: Nagel, „Das Evangelium“, 2014; Myszor, „Ewangelia“, 1979: „leží navzájem si rovna“.

148 „Učiní místa dokonalými“, případně „naplní/dokončí cesty“; srv. pozn. k EvPrav 20,21–22.

pohltí látku v sobě, a temnotu světlem a smrt životem.[149] Když se toto vše každému z nás *20* stalo, je zapotřebí, abychom myslili na veškerenstvo, aby se dům stal svatým a tichým pro Jedinost.[150]

[PODOBENSTVÍ O NÁDOBÁCH]

25 Podobně jako v případě lidí, kteří se odněkud stěhují a mají nádoby, jež na (nových) místech nejsou k užitku, *30* (a tak) je rozbijí, pán domu (nicméně) nemá škodu, ale radost, protože namísto špatných nádob (tu má) plné, které byly naplněny.[151] *35* Protože toto je soud, který přišel *(26)* shůry, (a) o každém vynesl výrok.[152] Je to tasená zbraň mající dvě ostří, a tne tím i oním.[153] Když Slovo, které je v srdci těch, kdo je vyslovují, vstoupilo doprostřed *5* – ne jako samotný hlas, nýbrž stalo se tělem –, tu mezi nádobami nastalo veliké zděšení, *10* protože některé byly prázdné, jiné plné, totiž některé byly doplněné, (zatímco) jiné vylité, některé byly očištěné, jiné *15* rozbité.[154] Všechna místa se otřásala a chvěla, protože neměla žádné uspořádání ani základ.[155] Omyl byl vyděšen, nevěděl, *20* co se děje, naříkal, trápil se a v nářku se drásal, protože nevěděl nic.[156] Když se mu přiblížilo poznání, které znamená *25* pro něj a pro všechny

149 Text se přesouvá z kosmické na individuální rovinu. Proces obnovy do původní jednoty je podobný jako v TrojTr, srv. 118,28–35 a 123,2–22 (viz Attridge – MacRae, „Notes“, 1985, str. 74–75). „Očištění“: srv. Iren. haer. I,2,4. „Mnohost“, dosl.: „mnohost způsobů“. K mnohosti jako charakteristice odcizeného bytí a látkové podstaty srv. TrojTr 106,14–18; 132,19. „Pohltí“: pro obraz srv. 1K 15,54 a 2K 5,4.

150 „Stalo“: posun v čase je možná významný; reintegrace do prvotní jednoty je získána, alespoň v očekávání, gnostikem při přijetí zjevení; srv. realizovanou eschatologii v TrVzk 47,24–30. „Myslili na veškerenstvo“: lze překládat i jednodušeji „především myslili“. „Svatým“ nebo: „čistým“. K podobenství o čistém domě jako obrazu srdce člověka viz Valentínos, fragm. 2 (Cl. Al. strom. II,114,3–6, „nečistá hospoda“).

151 „Stěhují ... mají ... rozbijí“: v originále vše v minulém čase. Skladba věty a význam jsou nejisté (Attridge – MacRae, „Notes“, 1985, str. 76), možná něco vypadlo. „Na (nových) místech“: Nagel („Das Evangelium“, 2014): „mají nádoby na (více) místech“. Podobenství o nájemnících, kteří se stěhují a zničí nádoby majitele, ale ten se nezlobí, protože byly nepoužitelné. Lidé jako nádoby: srv. např. Ř 9,20–21; Iren. haer. I,21,5. „Naplněny“ nebo: „učiněny dokonalými“.

152 „Soud“: srv. J 3,19.

153 Obraz má blízko k Novému zákonu, srv. Zj 2,12.16 a Žd 4,12. Logos jako rozdělovatel: srv. Filón, her. 130–140.

154 Příchod Slova se odehrává uvnitř i vně. „Se stalo tělem“: možná aluze na J 1,14, ačkoli autor neužívá slova ⲥⲁⲣⲝ. „Zděšení“: ve spojitosti se Spasitelovým příchodem srv. TrojTr 89,4–8.

155 „Místa“: srv. PSf, kap. 4, a 1Jeú 40.

156 „Co se děje“: nebo: „co dělat“. „Drásal se“: podobně jako Attridge – MacRae, „„Notes“ “, 1985, str. 78, čtu koptské ϣⲥϩ̅ ⲙ̅ⲙⲁⲥ jako metathesi ϣϩⲥ̅ (viz Crum, CD, str. 538b: „to